

**SENAT
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
X KADENCJA**

Warszawa, dnia 10 czerwca 2021 r.

Druk nr 424

**Pan
Tomasz GRODZKI
MARSZAŁEK SENATU
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

Na podstawie art. 84 ust. 1 Regulaminu Senatu my, niżej podpisani senatorowie, wnosimy projekt uchwały

**w sprawie upamiętnienia ofiar wywózek na Syberię w 80. rocznicę
IV deportacji.**

Informujemy, że na podstawie art. 84 ust. 6 projekt uchwały został uzgodniony ze wszystkimi klubami i kołami senackimi.

Do reprezentowania nas w dalszych pracach nad tym projektem uchwały upoważniamy pana senatora Marka Komorowskiego.

(-) Halina Bieda	(-) Robert Mamątow
(-) Ryszard Bober	(-) Marek Martynowski
(-) Alicja Chybicka	(-) Ewa Matecka
(-) Zygmunt Frankiewicz	(-) Bogusława Orzechowska
(-) Ewa Gawęda	(-) Andrzej Pająk
(-) Jan Hamerski	(-) Janusz Pęcherz
(-) Jan Maria Jackowski	(-) Sławomir Rybicki
(-) Marek Komorowski	(-) Krzysztof Słoń
(-) Małgorzata Kopiczko	(-) Adam Szejnfeld
(-) Krzysztof Kwiatkowski	(-) Dorota Tobiszowska
(-) Stanisław Lamczyk	(-) Wadim Tyszkiewicz

UCHWAŁA
SENATU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia

w sprawie upamiętnienia ofiar wywózek na Syberię w 80. rocznicę IV deportacji

Na przełomie maja i czerwca 1941 r. miała miejsce czwarta, ostatnia deportacja ludności polskiej w głąb Związku Sowieckiego, między innymi na Syberię. Przeprowadzone w tak dużym zakresie, w latach 1940–1941 przez ówczesne władze sowieckie masowe wywózki, z których pierwsza miała miejsce 10 lutego 1940 r., były bezprecedensowym wydarzeniem na skalę światową. Deportacje były wynikiem zajęcia we wrześniu 1939 r. blisko połowy terytorium Polski przez Związek Sowiecki i efektem działań reżimu stalinowskiego skierowanych przeciwko narodowi polskiemu między innymi w odwecie za wojnę polsko-bolszewicką w latach 1919–1921.

Deportowano kilkaset tysięcy Polaków. Wielu z nich nie przeżyło samego transportu, którego warunki były bardzo trudne, a śmiertelność wyniosła ok. 10%. Wielu Polaków na samej Syberii zmarło z głodu, zimna, chorób i wyczerpania spowodowanego pracą fizyczną ponad siły. Dopiero podpisanie 30 lipca 1941 r. w Londynie przez Władysława Sikorskiego umowy z Iwanem Majskim i ogłoszenie w sierpniu 1941 r. amnestii wobec zesłanych, dały deportowanym oraz polskim więźniom Gułagów prawną możliwość utworzenia w 1942 r. Polskich Sił Zbrojnych pod dowództwem gen. Władysława Andersa. Uratowano w ten sposób ok 120 tysięcy żołnierzy i cywilów.

Pomimo tego, że od ostatniej deportacji minęło 80 lat, skutki dla rodzin nią dotkniętych trwają do dzisiaj, a wiele osób polskiego pochodzenia nadal żyje na terenie byłego Związku Sowieckiego. Senat Rzeczypospolitej Polskiej wyraża przekonanie o możliwości ich powrotu do Macierzy.

Senat Rzeczypospolitej Polskiej oddaje cześć i składa hołd wszystkim ofiarom represji sowieckich, w szczególności deportowanym.

Uchwała podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”.

T ł o c z o n o z p o l e c e n i a M a r s z a ł k a S e n a t u

---